Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXII. — Wydana i rozesłana dnia 11. lipca 1914.

Treść: (№ 142. i 143.) 142. Rozporządzenie, dotyczące przeznaczenia kar pieniężnych, nałożonych na zasadzie ustawy aptekarskiej. — 143. Rozporządzenie, dotyczące podziału przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi ubezpieczania robotników od wypadków, na klasy niebezpieczności, jakoteż ustanowienia stóp procentowych dla klas niebezpieczności na czas od dnia 1. stycznia 1915 do 31. grudnia 1919.

142.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 4. lipca 1914,

dotyczące przeznaczenia kar pieniężnych, nałożonych na zasadzie ustawy aptekarskiej.

Na zasadzie § 43. ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907, dotyczącej uregulowania aptekarstwa, rozporządza się, że kwoty, płynące według tej ustawy z kar pieniężnych, przekazywać należy „Powszechnemu Zakładowi pensyjnemu farmaceutów austryackich“ wyłącznie na cele zaopatrzenia zostających w kondycyi farmaceutów, jakoteż wdów i sierót po nich.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Heinold włr.

143.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 6. lipca 1914,

dotyczące podziału przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi ubezpieczania robotników od wypadków, na klasy niebezpieczności, jakoteż ustanowienia stóp procentowych dla klas niebezpieczności na czas od dnia 1. stycznia 1915 do dnia 31. grudnia 1919.

Na zasadzie § 14. ustawy z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1888, o ubezpieczaniu robotników od wypadków, oraz na podstawie wyniku rewizyi dotychczasowego podziału przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi ubezpieczania robotników od wypadków, na klasy niebezpieczności, jakoteż ustalenia stóp procentowych dla klas niebezpieczności, zarządza się po wysłuchaniu przybocznej Rady dla spraw ubezpieczenia na czas od dnia 1. stycznia 1915 do dnia 31. grudnia 1919, co następuje:

§ 1.

Poszczególne przedsiębiorstwa, podlegające obowiązkowi ubezpieczenia od wypadków, zaliczane być mają do klas niebezpieczności według dołączonego pod 2 podziału na klasy niebezpieczności.

Zważyć przytem należy, że klasy niebezpieczności, oznaczone w tym podziale, odnoszą się do przedsiębiorstw o składzie normalnym, że przeto zakłady pomocnicze, wchodzące prawidłowo w skład pewnego przedsiębiorstwa, są już w podziale uwzględnione. Za części składowe przedsiębiorstwa uważać należy w szczególności — o ile przeciwieństwa wyraźnie nie zaznaczono — kierownictwo i nadzór przedsiębiorstwa, dalej roboty manipulacyjne, w magazynach i ładowniach, czynności, przedsiębrane we własnym zarządzie a dotyczące oświetlenia, opału i czyszczenia pracowni, takie same czynności, połączone ze stałą konserwacyą budynków i urządzeń warsztatowych, własne wozy itp., z tem zastrzeżeniem, że czynności te służą wyłącznie celom przedsiębiorstwa, nie są od właściwych pracowni pod względem miejsca zupełnie odłączone i nie przekraczają zwykłych rozmiarów.

§ 2.

Za „przedsiębiorstwa używające motorów“ uważać należy w ogólności te, w których mają

zastosowanie motory, wymienione w § 1., ustępie 3., liczbie 2. ustawy z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1888. Na równi z „przedsiębiorstwami używającemi motorów“ należy uważać w myśl tego rozporządzenia także takie przedsiębiorstwa, w których mają zastosowanie kotły parowe, przyrządy parowe (gotowalniki drzewa, szmat, suszarnie parowe itd.).

Przedsiębiorstwa, w których zakres użycia maszyn roboczych poruszanych motorami, lub powyższych środków ruchu albo też siła użytego motoru jest tak nieznaczną, że niebezpieczeństwo wypadku nie jest większe aniżeli przy zwykłej pracy ręcznej, należy zaliczyć do klas niebezpieczności, przepisanych dla „przedsiębiorstw nie używających motorów“.

Tosamo ma zastosowanie wówczas, jeżeli ubezpieczone osoby, zatrudnione w przedsiębiorstwie, dlatego nie są narażone na niebezpieczeństwo ruchu maszynowego, ponieważ przedsiębiorca obsługuje sam maszyny robocze i motory.

§ 3.

Jeżeli pewnego przedsiębiorstwa, złożonego z dwóch lub więcej zakładów częściowych, różniących się wyraźnie między sobą, nie można zamieścić z powodu braku odpowiedniej nazwy w podziale na klasy niebezpieczności jako całości, lecz jedynie według poszczególnych części przedsiębiorstwa, natenczas pomieścić i zaliczyć należy wedle możności każdą samoistną część przedsiębiorstwa w katastrze przedsiębiorstw jako zakład oddzielny, pod warunkiem, iż dla poszczególnych części przedsiębiorstwa prowadzi się oddzielne zapiski co do płac.

§ 4.

Jeżeli nie dostaje wyliczonych w poprzednim paragrafie warunków oddzielnego umieszczenia poszczególnych części złożonego przedsiębiorstwa, natenczas uważać należy przedsiębiorstwo to za „przedsiębiorstwo mieszane“ według przepisu § 7.

To samo dotyczy w ogólności tych przedsiębiorstw, których urządzenia nie można uważać za urządzenie normalne, wymagane w podziale na klasy niebezpieczności, z powodu, że obejmują one pewne zakłady pomocnicze lub przedsiębiorstwa uboczne, nie uwzględnione w odnośnym tytule; odnosi się to również do tych wypadków, jeżeli niezwykłego urządzenia nie można uwzględnić w myśl § 6. przez odpowiedni wybór stopy procentowej niebezpieczności w granicach tej klasy niebezpieczności, do której zakład główny należy.

§ 5.

Przedsiębiorstwa, dla których powyższe przepisy o oznaczaniu klasy niebezpieczności nie wystarczają albo których nie można podporządkować pod pewne ściśle oznaczone tytuły podziału na klasy niebezpieczności bez zrównania ich przez to z przedsiębiorstwami zupełnie odmiennego rodzaju o zasadniczo innym zakresie niebezpieczeństwa wypadków, zaliczyć należy do tej klasy niebezpieczności, która na nie przypada wedle ich rodzaju i niebezpieczności.

§ 6.

Jeżeli ustalono klasę niebezpieczności, przypadającą na pewne przedsiębiorstwo, wówczas zalicza się je do pewnej stopy procentowej klasy niebezpieczności stosownie do szematu załącznika 1., przyczem należy oznaczyć niższą względnie wyższą stopę jako przeciętną wtedy, jeżeli według rodzaju klasyfikowanego przedsiębiorstwa zachodzi w stosunku do zwykłej niebezpieczności niebezpieczność zmniejszona względnie zwiększona.

Mniejszą względnie większą niebezpieczność należy przyjąć we wszystkich przypadkach tam, gdzie zachodzą cechy, ustanowione dla poszczególnych tytułów podziału na klasy niebezpieczności. W ogóle należy uważać wprowadzanie maszyn w ruch zapomocą elektryczności, o ile nie ma pędni mechanicznych albo o ile pędnie takie są istotnie ograniczone, za okoliczność zmniejszającą niebezpieczność. Przy przedsiębiorstwach, które ze względu na postanowienia § 2., ustępu drugiego, uważa się za przedsiębiorstwa, nie używające motorów, wyrazić należy w razie potrzeby niebezpieczeństwo, połączone z ruchem motorowym, przez wybór wyższej stopy procentowej.

Zresztą należy uwzględnić przy ustaleniu procentowych stóp niebezpieczności zwłaszcza właściwości budynków i urządzeń ruchu, dalej urządzenia, zabezpieczające od wypadków, i techniczną stronę ruchu a co do tej ostatniej uwzględniać w szczególności uzdolnienie robotników do powierzonych im czynności jakoteż nadzór ruchu, o ile z tych okoliczności można wnioskować o niebezpieczeństwie wypadków, połączonem stale z ruchem w przedsiębiorstwie.

Przy oznaczaniu procentu niebezpieczności należy w końcu uwzględnić rodzaj i ilość nieszczęśliwych wypadków, które się w przedsiębiorstwie wydarzyły, oraz spowodowane nimi obciążenie, o ile stąd można wyciągnąć wnioski o niebezpieczeństwie wypadków, innem od zwyczajnego.

Jeżeli w pewnem przedsiębiorstwie wyjdą na jaw okoliczności, świadczące zarówno o zmniejszeniu jak i o zwiększeniu się niebezpieczności, wówczas należy rozważyć okoliczności te, przeciwstawiając je sobie wzajemnie.

§ 7.

Gdy chodzi o oznaczenie klas niebezpieczności i stóp niebezpieczności w „przedsiębiorstwach mieszanych“ (§ 4.), oznacza się najprzód według przepisu §§ 1. do 6. klasę niebezpieczności i procent niebezpieczności dla odnośnych części przedsiębiorstwa a następnie mnoży oznaczone stopy procentowe niebezpieczności przez średnie sumy zarobków rocznych odnośnych części przedsiębiorstwa i dzieli sumę tych iloczynów przez ogólną sumę zarobków rocznych.

Liczba tym sposobem otrzymana przedstawia procent niebezpieczności, do którego zaliczyć należy całe przedsiębiorstwo.

Jeżeli sum zarobków rocznych nie można ustalić z odpowiednią dokładnością, natenczas należy wziąć zamiast nich przy przeprowadzaniu powyższego rachunku odnośne ilości robotników, i to, o ile zachodzą istotne różnice w średnim czasie pracy poszczególnych części, odpowiednie ilości robotników pracujących przez cały czas ruchu, to jest ilości robotników sprowadzone do 300dniowego czasu pracy.

Robotników i urzędników przemysłowych, nie należących wyłącznie do pewnej części przedsiębiorstwa lecz do wszystkich części wspólnie, względnie sumy ich zarobków należy potrącić.

§ 8.

Jeżeli w pewnem przedsiębiorstwie, składającem się z kilku zakładów częściowych (§§ 3., 4.), niebezpieczeństwa, połączone z jedną częścią przedsiębiorstwa, grożą równocześnie robotnikom, zatrudnionym w innym dziale, wówczas należy wziąć ową pierwszą część w rachubę z odpowiednio wyższym procentem niebezpieczności.

§ 9.

Przy zaliczaniu przedsiębiorstw do klas niebezpieczności i do stóp procentowych niebezpieczności należy postępować o ile możności w porozumieniu z c. k. inspektorami przemysłowymi, zwłaszcza zaś wtedy, gdy zakład ubezpieczenia przyjmuje zwiększenie niebezpieczności albo podaje w wątpliwość zmniejszenie się niebezpieczności, jakie wywodzi przedsiębiorca przemysłowy.

Co do przedsiębiorstw grupy VII *d* zasięgnąć należy w miarę potrzeby informacyi u władzy administracyjnej, zarządzającej monopolem prochowym, zaś co do przedsiębiorstw grupy XVI. postępować w porozumieniu z władzami rejestrowemi.

§ 10.

Przedsiębiorcy przemysłowi są obowiązani udzielać zakładom ubezpieczania robotników od wypadków na ich żądanie tych wyjaśnień co do sposobu wykonywania przemysłu, jakie są potrzebne celem zaliczenia tych przemysłów do klas niebezpieczności.

Zakłady ubezpieczenia wydać mają przedsiębiorcom przemysłowym co do każdego ubezpieczonego przedsiębiorstwa orzeczenie zawierające zaliczenie go w myśl niniejszego rozporządzenia. W orzeczeniu tem podać należy dokładnie odnośny tytuł podziału na klasy niebezpieczności, który stanowił podstawę przy zaliczeniu poszczególnego przemysłu, zaś co do przedsiębiorstw, których klasa niebezpieczności i procent niebezpieczności oznaczone zostały w sposób przepisany w § 7. dla przedsiębiorstw mieszanych, przedstawić tok odnośnego rachunku.

O ile przyjęto większe niebezpieczeństwo, a wskutek tego wybrano procent niebezpieczności wyższy niż średni, należy nadto podać w tych orzeczeniach powody, które na taką decyzyę wpłynęły.

Przed rozstrzygnięciem w ostatniej instancyi rekursów w sprawach zaliczenia przedsiębiorstw wysłucha Ministerstwo spraw wewnętrznych, na uzasadnione żądanie strony rekurującej, rzeczoznawców z koła przedsiębiorców i robotników.

§ 11.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem 1. stycznia 1915, a co do postanowień, dotyczących przygotowań, z dniem ogłoszenia.

Heinold włr.

1. Wzór podziału klas niebezpieczności i zaliczenie stóp procentowych niebezpieczności do klas niebezpieczności.

Mianowicie obejmuje:

Podklasa	A	stopy procentowe niebezpieczn.	1 aż do	3	włącznie, średni procent niebezpieczn.	2,
„	B	„ „	3 „ „	5	„ „ „ „	4,
Klasa niebezpieczności	I	„ „ „	4 „ „	8	„ „ „ „	6,
„ „	II	„ „ „	7 „ „	11	„ „ „ „	9,
„ „	III	„ „ „	10 „ „	14	„ „ „ „	12,
„ „	IV	„ „ „	13 „ „	19	„ „ „ „	16,
„ „	V	„ „ „	16 „ „	24	„ „ „ „	20,
„ „	VI	„ „ „	20 „ „	30	„ „ „ „	25,
„ „	VII	„ „ „	25 „ „	37	„ „ „ „	31,
„ „	VIII	„ „ „	31 „ „	47	„ „ „ „	39,
„ „	IX	„ „ „	39 „ „	57	„ „ „ „	48,
„ „	X	„ „ „	48 „ „	70	„ „ „ „	59,
„ „	XI	„ „ „	59 „ „	87	„ „ „ „	73,
„ „	XII	„ „ „	73 „ „	100	„ „ „ „	87.

---

2. Podział przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia od wypadków, na klasy niebezpieczności w porządku systematycznym.

Grupa I.

Przedsiębiorstwa rolnicze i młyny (zbożowe).

a) Przedsiębiorstwa rolnicze używające motorów.

		Klasa niebezpieczności
1	Przedsiębiorstwa używające pługów motorowych	XII
	Przedsiębiorstwa używające młocarni:	
2	z motorami parowymi, benzynowymi, elektrycznymi lub tp.	XII
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Dostateczne zabezpieczenie przyrządu zasilającego.	
2 *a*	z motorami parowymi, benzynowymi, elektrycznymi lub tp. przy użyciu wkładek, poruszanych z oddalenia	X
	Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytułach 2 i 2 *a*: Oszalowanie wszystkich ruchomych części maszyn.	
	Oznaka wyższej niebezpieczności: Użycie pras do słomy.	
3	Posługujące się siłą zwierząt lub siłą wodną	XI
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Dostateczne zabezpieczenie przyrządu zasilającego i oszalowanie trybów kołowych windy, wałów transmisyjnych, kół zębatych i innych ruchomych części maszyny.	
4	Przedsiębiorstwa używające przyrządów do parzenia paszy	V
5	Przedsiębiorstwa używające sieczkarni	XII
6	Przedsiębiorstwa używające kosiarek	XII
7	Przedsiębiorstwa używające siewników	III

b) Młyny.

8	Czyszczenie zboża	VI
9	Młyny (fabryki kaszy, krup)	VIII
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Istnienie automatycznych urządzeń do nadawania.	
	Oznaka większej niebezpieczności: Młyny nie urządzone jako młyny kunsztowne.	
11	Zakłady łuszczenia ryżu	IX
12	Wiatraki	VIII
13	Młyny pływające	IX

Grupa II.

Przedsiębiorstwa przewozowe i składy towarów.

a) Koleje żelaze.

		Klasa niebezpieczności
14	Koleje żelazne (łącznie z przedsiębiorstwami pomocniczemi)	IX
14*a*	Koleje dojazdowe, górnicze i fabryczne z ruchem maszynowym	VII
	Koleje drogowe:	
15	parowe	VIII
16	elektryczne	VI
17	posługujące się siłą pociągową zwierząt	VI
18	Koleje dowoźne nie posługujące się siłą pociągową zwierząt lub motorów	X
19	Koleje linowe	X

Uwaga: Przy ustanawianiu klasy niebezpieczności dla przedsiębiorstw grupy II *a* wzięto w rachubę podwyższenie ciężaru, które przy kolejach żelaznych, poruszanych siłą elementarną, wynika z postanowień ostatniego ustępu artykułu VII. ustawy z dnia 20. lipca 1894, Dz. u. p. Nr. 168.

b) Inne przedsiębiorstwa przewozu lądem.

20	Przedsiębiorstwa poczty wozowej (posługujące się siłą zwierząt)	VI
21	Przedsiębiorstwa pogrzebowe	IV
22	Przedsiębiorstwa powozów najemnych (fiakry, jednokonki itp.)	VI
22*a*	Przedsiębiorstwa powozów najemnych (wozów motorowych)	VI
23	Przedsiębiorstwa omnibusów	VII
23*a*	Przedsiębiorstwa omnibusów (wozów motorowych)	VII
24	Wozy ciężkie (z budulcem, węglem, drzewem, sprzętami, pełnemi pakami, bydłem itp.)	XII
24*a*	Wozy ciężkie (wozy motorowe)	XII
25	Wozy lekkie (lekkie wozy towarowe na rysorach, taczki itp.)	VIII
25*a*	Wozy lekkie (wozy motorowe)	VIII
25*b*	Doróżki	XII
26	Transport ciężarów bez używania zwierząt pociągowych (tragarze, zakłady posługaczy itp.)	III
27	Przedsiębiorstwa spedycyjne	X
27*a*	Przedsiębiorstwa spedycyjne (wozy motorowe)	X

Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytułach 27 i 27 *a*: Większy zakres robót magazynowych.

c) Przedsiębiorstwa przewozu wodą.

	Przedsiębiorstwa żeglugi parowej:	
28	na rzekach i rzeczkach	VIII
29	na jeziorach śródziemnych	VI
30	Mosty ruchome, przewozy, promy kołowrotne, holownie statków, trajekty	VI
31	Przedsiębiorstwa tratwowe, także w połączeniu ze składami drzewa	IX
32	Przedsiębiorstwa spławu drzewa	VII
33	Zakłady najmu łodzi wiosłowych i żaglowych	IV
34	Żegluga na rzekach, rzeczkach, kanałach i jeziorach śródziemnych (bez motorów) do przewozu osób i towarów	VIII
35	Przedsiębiorstwa ładowania i wyładowywania okrętów	XII

d) Przedsiębiorstwa składów towarowych i składy towarów (wraz z wozami).

36	Przedsiębiorstwa domów składowych i przedsiębiorstwa składów towarowych	VI
37*a*	Składy towarów tkackich, konfekcyjnych, kolonialnych itp. połączone z handlem drobnym	I

Oznaka mniejszej niebezpieczności: Obchodzenie się bez wozów.

		Klasa niebezpieczności
37*b*	Składy dźwigarów i ciężkiego żelaza	X
38	Hurtowne składy drzewa	IX
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Obchodzenie się bez wozów.	
39	Hurtowne składy węgla i koksu	VIII
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Obchodzenie się bez wozów.	

e) Przedsiębiorstwa samochodowe do przewozu osób.

(Przedsiębiorstwa prywatne.)

	Samochody do przewozu osób:	
	przy sile motoru:	
39*a*	do 8 HP włącznie	VIII
39*b*	ponad 8 do 40 HP włącznie	IX
39*c*	ponad 40 HP	X

Grupa III.

Huty i ich przedsiębiorstwa poboczne.

40	Koksownie	VII
	Huty żelazne i stalowe:	
41	Pudlownie i fryszownie	VII
42	Szmelcownie tyglowe z wyłączeniem fabrykacyi tyglów	VIII
43	Huty do wyrobu stali Bessemera, Thomasa, Martina i stali elektrycznej	X
43*a*	Odlewnie stali wraz z apreturą	XI
	w zakładzie berneńskim	IX
46	Młotownie i wytłaczarnie wielkich przedmiotów kuźniczych	X
47	Wielkie piece	IX
	w zakładzie berneńskim	X
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Istnienie urządzeń do wstępnego czyszczenia rudy.	
	Walcownie (także wraz z urządzeniami konstrukcyjnemi):	
48	Walcownie dla żelaza rafinowanego i walcownie drutu	IX
49	Walcownie grubo walcujące	IX
50	Walcownie cienkiej blachy	VI
51	Walcownie grubej blachy	X
51*a*	Walcownie rur	VII
52	Huty miedziane i mosiężne wraz z walcowniami i młotowniami	VII
53	Huty i walcownie cynku	IV
53*a*	Wspólne czynności własnego zarządu we większych przedsiębiorstwach hutniczych, wcielonych według przepisu § 3. (prace na placu, w magazynach, wozy, kolejki fabryczne, warsztaty reparacyjne itp.)	VIII

Grupa IV.

Kamienie i ziemie.

a) Kamieniołomy.

54	Łomy marglu cementowego	X
54*a*	Kopalnie łojku	VIII

		Klasa niebezpieczności
55	Łomy kamieni, także wydobywanie głazów narzutowych, z obrabianiem wydobytego materyału na wyroby kamieniarskie (kamienie brukowe itd.) przy nieznacznem tylko użyciu odpadków na kamień łamany i żwir ręcznie tłuczony	X
	Oznaka zwiększonej niebezpieczności: Obrabianie materyału na obszarze łomu, zagrożonym zawaleniem.	
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Uzyskiwanie materyału z głazów narzutowych.	
56	Łomy łupku	XII
56*a*	Łomy łupku połączone z przerabianiem zyskanego materyału	XI
57	Żwirownie (także wraz z tłuczeniem żwiru)	XII
	Oznaka zmniejszonej niebezpieczności: Maszynowe tłuczenie żwiru.	
	Tłuczenie żwiru:	
58	w przedsiębiorstwie używającem maszyn	VIII
59	w przedsiębiorstwie ręcznem	XII
60	Inne kamieniołomy	XII
60*a*	Kopalnie wapna (kamieniołomy i wapienniki)	X
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Używanie pieców kręgowych i komorowych.	
61	Wydobywanie i rozdrabnianie głazów narzutowych	XI

W przedsiębiorstwach grupy IV *a* uważa się:

Za oznaki mniejszej niebezpieczności: Pomyślne warunki łomu, o ile niebezpieczeństwo zasypania jest ograniczone do najmniejszych rozmiarów, użycie bezpiecznych materyi wybuchowych (rozporządzenie ministeryalne z dnia 19. maja 1899, Dz. u. p. Nr. 96); w łomach pod ziemią: Całkiem odpowiednie kierownictwo fachowe przy istnieniu wszelkich potrzebnych urządzeń ochronnych i z wyłączeniem używania materyałów wybuchowych.

Oznaki większej niebezpieczności: Kruchy kamień, skłonny do osypywania się; niepomyślne warunki łomu (zwieszające się ściany skał); używanie materyałów rozsadzających, o ile przedsiębiorstwo nie pozostaje pod zupełnie odpowiedniem kierownictwem fachowem.

b) Kopaliny (kopalnie).

62	Kopalnie piasku, krzemienia i żwiru	XII
	Inne kopalnie:	
63	Praca na powierzchni	IX
	Oznaki mniejszej niebezpieczności przy tytułach 62 i 63: Ścinanie materyału pod naturalnym kątem stoku; przewaga robót około przesiania i sortowania materyału.	
	Oznaki większej niebezpieczności przy tytułach 62 i 63: Niepomyślne warunki eksploatacyi; ściany kopalni skłonne do osuwania się lub wydrążone od spodu.	
63*a*	Praca w sztolniach i szybach	XI
	Kopalnie torfu:	
64	w przedsiębiorstwie maszynowem	IV
64*a*	w przedsiębiorstwie ręcznem	II

c) Obrabianie i przerabianie kamieni.

65	Pracownie rzeźbiarskie (zdobienie ornamentacyjne i figuralne)	III
66	Wyrób cementu (z wyłączeniem wyrobu beczek)	VII
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Używanie pieców rotacyjnych.	
67	Fabryki towarów cementowych i sztucznego kamienia	IV
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Obchodzenie się bez siły motorowej.	
68	Szlifiernie kamieni szlachetnych	III
69	Młyny gipsowe	V
70	Wyrób nadgrobków (kamiennych)	V
71	Wyrób towarów granitowych i marmurowych	IV
	Wapienniki i wypalarnie szamoty:	
72	o piecach kolistych i komorowych	V
73	inne wapienniki	VII

		Klasa niebezpieczności
74	Wyrób kamieni młyńskich i szlifierskich	VII
75	Młyny kwarcu i feldspatu	VI
	Obrabianie łupku (z wyłączeniem oprawy drzewnej):	
76	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
77	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
77*a*	Wyrób łupku sztucznego (łupku asbestowego, eternitu itp.)	VI
78	Zakłady kamieniarskie (do robót w warsztatach i na budowlach)	VII
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Wyrób towarów szlifowanych.	
79	Szlifiernie i tokarnie kamieniarskie (jako samodzielne przedsiębiorstwa)	III

d) Wyroby z glinek.

80	Wyrób towarów szamotowych	IV
81	Płóczkarnie kaoliny (porcelanówki), gliny i ziemi farbierskiej	V
82	Wyrób kitu	III
83	Wyrób kred	II
84	Wypalanie magnezytu	V
85	Wyrób towarów majolikowych	I
86	Fabryki porcelany	I
	Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytułach 85 i 86: Roboty malarskie w większym zakresie.	
86*a*	Wyrób tyglów do topienia kruszców	IV
87	Wyrób szmirglu	III
88	Fabryki towarów syderolitowych i terakotowych	B
89	Fabryki naczyń fajansowych	I
	Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytułach 88 i 89: Roboty malarskie w większym zakresie.	
90.	Wyrób pieców glinianych	II
	Wyrób towarów glinianych:	
91	Przedsiębiorstwa używające maszyn	III
92	Przedsiębiorstwa nie używające maszyn	B
93	Wyroby wojłoku roślinnego i miału torfowego	VI
	We wszystkich poprzedzających tytułach grupy IV *c* i *d* pominięto uzyskiwanie materyału surowego.	
	Cegielnie (piece do cegieł, łącznie z wydobywaniem gliny)	
94	Cegielnie maszynowe	VII
	w zakładach praskim i berneńskim	IX
	Cegielnie maszynowe, w których oprócz cegieł maszynowych wyrabia się także ręcznie cegły, co najmniej w takiej samej ilości, uważać należy za przedsiębiorstwa mieszane. Jako cyfry wymiarowe dla rachunku, o którym mowa w § 7., należy przyjąć przytem ilości wyrobionych cegieł maszynowych względnie ręcznych.	
95	ręczny wyrób cegieł	IV
	w zakładach wiedeńskim i berneńskim	V
	w zakładzie praskim	VI
	Oznaki mniejszej, względnie większej niebezpieczności przy tytułach 94 i 95: Jak w tytułach 62 i 63.	
	Oznaka większej niebezpieczności przy tytule 95: Wydobywanie lub przygotowywanie materyału przy pomocy maszyn motorowych.	
95*a*	Wyrób cegieł żużlowych z bezpośredniem użyciem granulowanych żużli wielkich pieców	VI
95*b*	Wyrób cegieł z piasku wapiennego łącznie z wydobywanien piasku	VII
95*c*	Wyrób masy ogrzewalnej oraz przetworów z kamieni korkowych łącznie z montowaniem	VI

e) Szkło.

96	Fabryki szkła (z wyłączeniem fabryk szkła stołowego i surowego szkła lustrzanego)	III
	w zakładzie wiedeńskim	IV
	w zakładzie berneńskim	II
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Wyrób szkła prasowanego, używanie automatycznych i na pół automatycznych maszyn do dęcia oraz maszyn do prasowania i dęcia.	

		Klasa niebezpieczności
97	Rafinerya szkła, a. m.: malowanie na szkle, wykwaszanie i wyciskanie	B
98	Paciorki szklane i guziki szklane, wyrób i obrabianie	B
	Szlifiernie szkła:	
99	Szlifiernie szkła stołowego i lustrzanego	III
100	Szlifiernie szkła dętego	III
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Używanie maszyn szlifierskich automatycznych lub na wpół automatycznych.	
100*a*	Inne szlifiernie szkła	
101	Fabryki luster	V
	Oznaka większej niebezpieczności: Wyrób luster lanych.	
102	Fabryki szkła stołowego i surowego szkła lustrzanego	VII
	w zakładzie salcburskim	VIII
	Oznaka większej niebezpieczności: Wyrób szkła lanego. Oznaka mniejszej niebezpieczności: Wyrób dętego szkła lustrzanego. Oznaki mniejszej niebezpieczności przy wszystkich przedsiębiorstwach podgrupy IV *e*: Urządzenia mechaniczne do chłodzenia powietrzem w miejscach pracy i przy piecach; używanie automatycznych urządzeń do transportu.	

Grupa V.

Wyroby z metali.

a) Wyroby z metali szlachetnych.

	Wyrób towarów złotych:	
103	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
104	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
	Wyrób towarów srebrnych:	
105	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
106	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
107	Wyzyskiwanie odpadków złota i srebra (i zakłady do wydzielania kruszcu)	IV
108	Wyrób towarów leońskich	II

b) Żelazo i stal.

109	Wyrób plecionek drucianych	V
110	Fabryki lin drucianych	V
110*a*	Fabryki kabli	VI
111	Fabryki sztyftów drucianych	IV
112	Drutarnie (wyrób drutu na zimno)	IV
	Wyrób towarów z blachy żelaznej i towarów blacharskich:	
113	Przedsiębiorstwa używające motorów	VII
114	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
	Oznaki mniejszej, względnie większej niebezpieczności przy tytułach 113 i 114: Mniejsze lub szersze zastosowanie pras, sztanc itp.	
115	Tokarnie żelaza	IV
	Odlewnie żelaza:	
116	Przedsiębiorstwa używające motorów	VI
	w zakładzie wiedeńskim	VII

		Klasa niebezpieczności
117	Przedsiębiorstwa nie używające motorów wcale lub tylko do poruszania miechów	V

Oznaki mniejszej niebezpieczności przy tytułach 116 i 117: Wyłączny wyrób pomniejszych odlewów; wyrób lanego żelaza kowalnego.

118	Fabryki towarów żelaznych i stalowych (przedsiębiorstwa wyrobu towarów żelaznych i stalowych pod innymi tytułami nie wymienionych, w których przeważają roboty ślusarskie, tokarskie itp. roboty nie połączone z odlewaniem i bez użycia żurawi i dźwigni)	VI
119	Wyrób galanteryjnych i drobiazgowych towarów z żelaza i stali	V

Oznaki mniejszej, względnie większej niebezpieczności przy tytułach 118 i 119: Mniejsze względnie szersze zastosowanie pras, sztanc.

120	Szlifiernie żelaza i stali (polerowanie)	IV
121	Szlifiernie żelaza i stali używające wielkich kamieni, szybko wirujących	VIII

Oznaka mniejszej niebezpieczności: Używanie toczydeł stożkowato obrobionych.

122	Fabryki naczyń emaliowanych (wyrób naczyń surowych i emaliowanie)	IV
	w zakładzie berneńskim	V

Oznaka mniejszej niebezpieczności: Wyrób naczyń lanych.
Oznaka większej niebezpieczności: Oddawanie naczyń nieemaliowanych.

123	Zakłady emaliowania (emaliowanie naczyń lanych i blaszanych)	I
124	Fabryki pilników	III
125	Wyrób pilników	III
126	Kuźnie wyrabiające młoty i narzędzia	VII
126*a*	Kuźnie wyrabiające podkowy i wozy	V
126*b*	Kuźnie i ślusarnie wyrabiające powozy	IV
	Fabryki kas:	
127	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
128	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	IV
	Wyrób mebli żelaznych i mosiężnych:	
128*a*	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
128*b*	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	III
129	Kuźnie łańcuchów	IV
	Kuźnie nożownicze (wraz z szlifiernią):	
130	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
131	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
132	Wyrób igieł i towarów iglarskich	V
	Fabryki gwoździ i gwoździownie:	
133	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
134	Przedsiębiorstwa nie używające motorów lub używające ich tylko do poruszania miechów	II
	Ślusarnie (wyrób towarów ślusarskich) bez odlewni:	
135	Przedsiębiorstwa używające motorów wraz z robotami na budowach	VI

Oznaka większej niebezpieczności: Większy zakres robót budowlanych.

136	Przedsiębiorstwa nie używające motorów wcale lub tylko do poruszania miechów	III
137	Wyrób śrub i nitów	V

Oznaka mniejszej niebezpieczności: Obchodzenie się bez pras, sztanc.

138	Kuźnie wyrabiające kosy i sierpy	IV
140	Fabryki osi wozowych (łącznie z należącą do nich odlewnią)	V
141	Kuźnie rusznikarskie	V

c) Metale nieszlachetne i stopy.

		Klasa niebezpieczności
142	Wyrób towarów ołowianych i cynkowych	V
143	Fabryki towarów bronzowych i towarów galanteryjnych metalowych	I
144	Wyrób towarów z chińskiego srebra (nowego srebra, alfenidu itd.)	II
	Oznaki mniejszej, względnie większej niebezpieczności przy tytułach 143 i 144: Mniejsze względnie szersze zastosowanie pras, sztanc.	
145	Zakłady galwanoplastyczne	V
145*a*	Zakłady rytownicze używające motorów	II
	Zakłady posamonicze:	
146	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
146*a*	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
147	Kotlarnie	VI
148	Wyrób blachy metalowej	VI
149	Wyrób drutu metalowego	II
150	Tokarnie metali	III
151	Wyciskanie metali	III
	Zakłady wyciskania, wybijania i wytłaczania metalu (nakrywek do flaszek, medali, ozdób, form blaszanych, okuć do fajek itd.):	
152	Przedsiębiorstwa używające motorów	VI
153	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	IV
	Odlewnie metalu:	
154	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
155	Przedsiębiorstwa nie używające motorów wcale lub używające ich tylko do poruszania miechów	III
	Oznaki większej niebezpieczności przy tytułach 154 i 155: Wyrób większych odlewów.	
	Fabryki guzików metalowych:	
156	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
	Oznaki mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejsze względnie szersze zastosowanie pras, sztanc i maszyn do wytłaczania.	
157	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
	Szlifiernie metalu (polerowanie):	
159	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
160	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
	Fabryki towarów metalowych i towarów metalowych drobiazgowych:	
161	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
161*a*	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
	Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności przy tytułach 161 i 161 *a*: Mniejsze względnie szersze zastosowanie pras, sztanc.	
162	Wyrób łusek na naboje (bez napełnienia)	V
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Używanie maszyn doprowadzających materyały automatycznie.	
163	Odlewarnie czcionek	I
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Używanie maszyn kompletowych.	
	Konwisarnie:	
164	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
165	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	III

Grupa VI.

Maszyny, narzędzia, instrumenty, przyrządy.

a) Maszyny, narzędzia, przyrządy.

		Klasa niebezpieczności
166	Wyrób przyborów do pomp, kotłów itd.	V
166*a*	Wyrób i instalacya wyciągów	VII
167	Wyrób miechów i kuźni polowych	III
	Wyrob i zaprowadzanie przewodów gazowych, wodociągów i urządzeń do ogrzewania (z wyłączeniem robót ziemnych):	
168	Przedsiębiorstwa używające motorów	VI
169	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	IV
	Oznaki mniejszej względnie większej niebezpieczności przy tytułach 168 i 169: Zakres i rodzaj robót instalacyjnych.	
170	Warsztaty konstrukcyi żelaznych, przedsiębiorstwa budowy mostów (wraz z montowaniem)	X
	w zakładzie wiedeńskim	XI
170*a*	Kotlarnie (wraz z montowaniem)	X
	w zakładzie wiedeńskim	XI
	Oznaka większej niebezpieczności przy tytułach 170 i 170 *a*: Przeważające zastosowanie nitowania ręcznego.	
171	Fabryki kręgli	IV
173	Fabryki maszyn rolniczych	VII
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Obchodzenie się bez maszyn do obrabiania drzewa.	
174	Fabryki lokomotyw	VIII
175	Fabryki maszyn w ogólności (bez kotlarni)	VII
	Ślusarnie maszynowe i warsztaty do naprawiania:	
176	Przedsiębiorstwa używające motorów	VII
177	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	IV
	Budowa i naprawa młynów:	
178	jeśli są w użyciu maszyny do obrabiania drzewa	VIII
179	bez użycia maszyn do obrabiania drzewa	VI
180	Wyrób maszyn do szycia, do robienia pończoch i do tkania oraz części składowych takich maszyn tudzież ich naprawa	III
	Oznaki większej niebezpieczności: Istnienie odlewni lub używanie maszyn do obrabiania drzewa.	
181	Wyrób przyrządów do wody sodowej i syfonów	III
182	Wyrób sikawek i przyborów do gaszenia ognia	V
183	Fabryki warsztatów tkackich i przyborów do nich	VI
184	Fabryki narzędzi	V
	Oznaka większej niebezpieczności: Używanie maszyn do obrabiania drzewa.	

b) Środki transportowe.

184*a*	Fabryki automobilów i warsztaty do naprawy automobilów	VI
	w zakładzie wiedeńskim	V
185	Fabryki kół do jazdy	III
186	Zakłady budowy statków	VII
	Oznaki mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejszy lub większy zakres właściwych prac w warsztatach okrętowych; kierowanie robotami i nadzór nad niemi z troskliwością i oględnością, właściwą przedsiębiorstwom wojskowym tego rodzaju.	
187	Zakłady budowy statków (budowa łodzi), przedsiębiorstwa wyrobu łodzi i statków drewnianych, nie używające motorów	VII
	Fabryki powozów (wyrób dorożek):	
188	Przedsiębiorstwa używające motorów	VI
189	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	III
190	Fabryki wagonów	VII
	w zakładzie wiedeńskim	IX

c) Broń palna.

		Klasa niebezpieczności
	Fabryki broni (przedsiębiorstwa używające motorów):	
191	Wyrób wojskowej broni palnej	III
192	Wyrób broni zbytkowej i myśliwskiej	III
193	Fabryki broni (przedsiębiorstwa nie używające motorów)	II
194	Fabryki części składowych broni (części składowych żelaznych): podług klasyfikacyi niebezpieczności przepisanej w grupie V *b* dla ślusarni (wyrobu towarów ślusarskich).	
195	Wyrób dział	VIII
196	Zakłady probiercze dla ręcznej broni palnej	X
	Oznaka mniejszej niebezpieczności dla przedsiębiorstw grupy VI *c*: Kierownictwo robót i nadzór nad niemi z troskliwością i oględnością, właściwą przedsiębiorstwom wojskowym tego rodzaju.	

d) Narzędzia fizykalne i chirurgiczne, przyrządy do mierzenia czasu i do oświetlania.

	Wyrób narzędzi i przyrządów (chemicznych, farmaceutycznych, matematycznych, optycznych, fizykalnych):	
197	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
198	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
	Wyrób narzędzi i przyrządów (chirurgicznych):	
198*a*	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
198*b*	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
	Wyrób wag rozmaitej konstrukcyi:	
199	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Brak maszyn do obrabiania drzewa.	
200	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
	Maszyny i przyrządy do oświetlenia elektrycznego i przenoszenia siły, ich wyrób i instalacya:	
201	Przedsiębiorstwa używające motorów	VII
	w zakładzie wiedeńskim	VI
202	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	IV
	Telegrafy elektryczne, telefony i urządzenia sygnałowe itp., ich wyrób i instalacya:	
203	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
204	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	III
	Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności w przedsiębiorstwach pod tytułami 201 do 204: Zakres i rodzaj robót instalacyjnych.	
204*a*	Wyrób i instalacya kolejowych urządzeń uchronnych	V
205	Fabryki lamp i latarni	V
	Oznaka mniejszej względnie większej niebezpieczności: Mniejsze względnie szersze zastosowanie pras, sztanc.	
205*a*	Wyrób elektrycznych lamp żarowych	I
	Mechanicy:	
206	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
207	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
	Fabryki zegarów (bez wyrabiania skrzynek zegarowych):	
208	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
209	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
	Fabryki wodomierzy i gazometrów:	
210	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
211	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I

e) Instrumenta muzyczne.

		Klasa niebezpieczności
	Fabryki fortepianów i harmonium:	
212	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
	Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejszy lub większy zakres używania maszyn do obrabiania drzewa.	
213	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
	Wyrób narzędzi muzycznych w ogólności:	
214	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
	Oznaka mniejszej względnie większej niebezpieczności: Jak przy tytule 212.	
215	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
216	Budowa organów	V

f) Przedsiębiorstwa używające motorów do rozmaitych celów. Najem motorów.

219	Zakłady trudniące się wynajmowaniem siły	VIII
220	Ruch maszynowy do rozmaitych celów	IV

Grupa VII.

Przemysł chemiczny.

a) Fabryki wyrobów chemicznych i preparatów farmaceutycznych.

223	Fabryki wyrobów chemicznych (łącznie z przedsiębiorstwami pomocniczemi)	VI
	w zakładzie wiedeńskim	VII
223*a*	Fabryki sody i chlorku bielącego	VI
223*b*	Pracownie chemiczne dla celów szkolnych	II
223*c*	Fabryki elektrochemiczne (fabryki węglików, fabryki azotu itd.)	VI
223*d*	Zgęszczanie i zamienianie w płyn gazów	VII
224	Zakłady proszkowania	VII
225	Młyny siarczane	V
226	Fabryki wyrobów farmaceutycznych i kosmetycznych	IV

b) Materyały farbierskie i farby.

227	Fabryki ołówków	II
228	Wyrób czernidła drukarskiego	II
229	Fabryki farb ziemnych	VI
	Fabryki farb w ogólności:	
230	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
231	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
232	Tarcie drzewa farbierskiego (młyny)	V
233	Wyrób lakieru, pokostu i farb lakierskich	V
234	Wyrób farb do porcelany, emalii i szkła	V
235	Wyrób kopciu	III
236	Wyrób czernidła do obuwia (z wyłączeniem wyrobu pudełek)	II
237	Fabryki atramentu	I
238	Fabryki ultramaryny	III

c) Smoła i żywice.

		Klasa niebezpieczności
	Fabryki asfaltu (z wyłączeniem asfaltowania):	
239	Przedsiębiorstwa używające motorów	VI
240	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	IV
242	Wyrób olejków eterycznych	IV
243	Wyrób produktów destylowanej żywicy	VI
244	Wyrób produktów smołowych (kwasu karbolowego, naftaliny, karbolineum, tektury dachowej, lotnej smoły itd.), z wyłączeniem robót około pokrywania dachów	VII

d) Materyały wybuchowe.

245	Wyrób wybuchowych nitrozwiązków z zapachem (kwasu pikrynowego czystego, związków nitrowych naftaliny, toluolu, krezolu itd.) i robienie z nimi doświadczeń (także wyrób patronów)	V
246	Wyrób zapałów wybuchowych (związków kwasu pikrynowego, przetworów wybuchających, kapsli rozsadzających, kapsli, podpałów do podkopów itd.) i robienie z nimi doświadczeń	XI
247	Wyrób i użycie ogni sztucznych	XII
248	Wyrób nitrocelulozy (mokrej)	V
248*a*	Fabrykaty z nitrocelulozy (celuloid, kolodyon, celuloidyna, jedwab sztuczny itd.)	V
249	Wyrób proszku nitrocelulozowego i robienie z nim doświadczeń (także wyrób nabojów)	V
250	Wyrób nitrogliceryny	XI
251	Wyrób proszku nitroglicerynowego i robienie z nim doświadczeń (także wyrób nabojów)	VI
252	Wyrób prochu czarnego (prochu strzelniczego i prochu do rozsadzania w powietrze)	VII
252*a*	Robienie doświadczeń z prochem czarnym	V
253	Wyrób materyałów wybuchowych i robienie z nimi doświadczeń (także wyrób nabojów) z wyłączeniem prochu do rozsadzania w powietrze i niezapalnych preparatów wybuchowych	VII
253*a*	Wyrób niezapalnych preparatów wybuchowych (rozporządzenie ministeryalne z dnia 19. maja 1899, Dz. u. p. Nr. 96) i robienie z nimi doświadczeń (także wyrób nabojów)	III
254	Wyrób podpałów i lontów do amunicyi artylerzyckiej oraz robienie z nimi doświadczeń	V
255	Wyrób sznuru podpalnego (wstążek podpalnych)	VI
255*a*	Wyrób towarów celuloidowych	VII

Oznaki mniejszej niebezpieczności dla wszystkich przedsiębiorstw grupy VII *d*: Kierowanie robotami z troskliwością i oględnością, właściwą przedsiębiorstwom wojskowym tego rodzaju.

e) Towary zapalne.

256	Fabryki zapałek wraz z przedsiębiorstwami pobocznemi, z wyłączeniem wyrobu drutu drewnianego na zapałki	III

f) Odpadki i nawóz sztuczny.

257	Młyny kościane (stępy)	V
258	Zakłady do wyciągu tłuszczu z kości (jako przedsiębiorstwa samodzielne)	VI
	Warzelnie kleju i wyrób żelatyny:	
259	Przedsiębiorstwa używające motorów	VII
260	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	III
	Fabryki spodium i nawozu sztucznego:	
261	Przedsiębiorstwa używające motorów	VII
	w zakładzie praskim	VI
262	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	IV

Grupa VIII.

Materyały do ogrzewania i oświetlania, oleje; urządzenia elektryczne.

a) Materyały do ogrzewania i oświetlania.

		Klasa niebezpieczności
263	Fabryki brykietów	IX
263a	Wyrób węgli tłoczonych do celów elektrotechnicznych	VII
	Zakłady topienia tłuszczu i łoju, fabryki margaryny i masła sztucznego:	
264	Przedsiębiorstwa używające motorów lub kotłów parowych	VII
265	Przedsiębiorstwa nie używające motorów lub kotłów parowych	IV
265a	Wyrób żarówek (pończoszek żarowych)	II
	Lejarnie świec:	
266	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
267	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
268	Fabryki gazu świetlnego (wraz z instalacyą, jednak z wyłączeniem robót ziemnych)	V
	Oznaka mniejszej względnie większej niebezpieczności: Mniejszy lub większy zakres robót instalacyjnych.	
269	Rafinerye nafty	VII
	w zakładzie praskim	VIII
	Fabryki mydła:	
270	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
271	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
272	Fabryki stearyny i gliceryny	V
	Oznaka większej niebezpieczności: Używanie przyrządów do wyciągu lub destylacyi kwasu tłuszczowego i gliceryny.	
	Woskownie:	
273	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
274	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
274a	Zakłady wyrobu gazu wodowego nasilonego węglanem lub nie (wraz z instalacyą, jednak z wyłączeniem robót ziemnych)	IV

b) Oleje i tłuszcze.

275	Olejarnie, tłocznie i stępy olejne	VI
276	Fabryki oleju smarowego	V
276a	Fabryki cerezyny	V
276b	Fabryki parafiny (z wyłączeniem fabrykacyi świec)	V
277	Fabryki oleju	VIII
	Wyrób pachnideł:	
279	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
280	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
	Fabryki smarów (bez destylacyi materyałów surowych):	
281	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
282	Przesiębiorstwa nie używające motorów	II
	Wyrób tłuszczu folarskiego:	
283	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
284	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II

c) Elektryczne oświetlanie i przenoszenie siły.

		Klasa niebezpieczności
286	Przedsiębiorstwa oświetlania elektrycznego i przenoszenia siły (łącznie z należącą do tego instalacyą przewodów elektrycznych)	VII
	w zakładach wiedeńskim i praskim	VI

Oznaka mniejszej niebezpieczności: Niewielki zakres robót instalacyjnych.

Oznaki większej niebezpieczności: Większy zakres robót instalacyjnych; używanie prądów o wysokiem napięciu.

287 Instalacya urządzeń elektrycznych (zobacz tytuł 546.).

Grupa IX.

Przemysł tkacki.

a) Jedwab.

288	Wyrób jedwabiu do szycia (motalnie)	B
289	Fabryki wstążek jedwabnych (łącznie z apreturą)	A
	Fabryki towarów jedwabnych i aksamitnych:	
291	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
292	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
293	Filandy, filatorya i inkanatorya jedwabiu	A
294	Przędzalnie jedwabiu (wyczesek jedwabnych)	II

b) Wełna owcza i inne włosy zwierzęce.

295	Fabryki pilśni (także fabryki obuwia pilśniowego)	IV
296	Fabryki sukna pilśniowego (przędzenie, tkanie, apretura)	IV
297	Fabryki koców i derek	IV
298	Fabryki wełny sztucznej (shoddy, mungo)	VI
299	Fabryki lodenu (halliny)	VI
300	Warzelnie włosienia końskiego i przędzalnie tegoż	VI
	Przędzalnie wełny owczej:	
301	Przędzalnie kamgarnu	III
301*a*	Inne przędzalnie wełny owczej	V
302	Fabryki towarów z wełny owczej i fabryki sukna (przędzenie, tkanie, apretura)	III
	Tkalnie towarów wełnianych (przedsiębiorstwa bez przędzenia i apretury):	
303	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
304	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
305	Postrzygalnie	VI
	Fabryki kobierców i obić sprzętowych:	
306	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
307	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
	Tkalnie chustek i szalów:	
309	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
310	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A

c) Len, konopie, kłaki, juta itd.

311	Zakłady mędlenia lnu	VII
312	Przędzalnie przędzy z lnu i kłaków	III
	Przędzalnie konopi i wyrób towarów powroźniczych:	
313	Przedsiębiorstwa używające motorów	VI
314	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II

		Klasa niebezpieczności
315	Przędzalnie juty	IV
316	Tkalnie juty	IV
316*a*	Fabryki towarów jutowych	IV
	Tkalnie lnu:	
317	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
318	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
	Przedsiębiorstwa tkania i plecenia kokosu:	
318*a*	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
318*b*	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
318*c*	Fabryki towarów azbestowych	IV

d) Bawełna i półwełna.

	Tkalnie tasiemek:	
319	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
320	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
321	Gręplarnie bawełny	XII
322	Przędzalnie bawełny	V
	Tkalnie towarów bawełnianych (przedsiębiorstwa bez przędzalni i apretury):	
323	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
	w zakładzie praskim	II
324	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
325	Fabryki towarów bawełnianych i półwełnianych (przędzenie, tkanie, apretura)	III
326	Fabryki knotów	I
327	Fabryki przędzy do pończoch (bez przędzalni)	I
328	Wyrób waty (bez gręplarni)	IX
329	Wyrób nici (bez przędzalni)	II

e) Apretura, blicharnie, farbiernie, drukarnie.

	Zakłady apretury:	
330	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
331	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
	Blicharnie:	
	Przedsiębiorstwa używające motorów:	
332	blicharnie przędzy lnianej	II
333	inne blicharnie (łącznie z apreturą)	V
334	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
	Farbiernie:	
335	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
336	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
	Drukarnie (łącznie z pomocniczą blicharnią, farbiernią i apreturą):	
337	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
	w zakładzie praskim	IV
338	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
339	Zakłady karbonizowania i odtłuszczania wełny (pralnie wełny)	IV
340	Maglownie (maglownie skrzynkowe, kalandry)	VII
341	Folusze	III
341*a*	Fabryki ceraty i płótna skórzanego, oraz fabryki materyi nieprzemakalnych (z wyłączeniem tkalni)	IV
341*b*	Warsztaty krawieckie dla jedwabiu	A

f) Towary dziane, koronkowe, haczkowane, haftowane i pończoszkowe.

342	Wyrób kwiatów i liści sztucznych	A
	Fabryki towarów pasamoniczych:	
343	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
344	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A

		Klasa niebezpieczności
	Fabryki koronek i bobinetów:	
345	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
346	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
	Hafciarnie:	
347	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
348	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
	Fabryki towarów dzianych i pończoszkowych (bez przędzalni):	
349	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
350	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
	Fabryki guzików nicianych i do bielizny:	
354	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
355	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A

Grupa X.

Papier, skóra, guma.

a) Fabrykacya papieru i masy papierowej.

356	Fabryki celulozy	VIII
	w zakładzie praskim	VII
357	Fabryki drzewnika (szlifiernie drzewa) i fabryki masy drzewnej	VIII
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Ograniczone zastosowanie maszyn do oczyszczania drzewa.	
358	Fabryki papieru i szarej masy papierowej	VI
	w zakładzie grackim	VII
359	Papiernie (wyrób papieru ręcznego bez maszyn do papieru lub do masy papierowej, używając tylko holendrów i wiadra)	IV
360	Fabryki masy papierowej, tektury kamiennej i ksylolitu	V

b) Wyroby z papieru z wyłączeniem fabrykacyi papieru.

	Introligatornie:	
361	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
362	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
	Fabryki kopert listowych:	
363	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
364	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
	Wyrób papieru pstrego i lśniącego oraz wyrób papierów fotograficznych:	
365	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
366	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
	Fabryki towarów kartonowych:	
367	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
	Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejsze lub szersze zastosowanie pras, sztanc i maszyn do krajania.	
368	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
	Konfekcya papierowa:	
368*a*	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
368*b*	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
369	Konfekcya papieru cygaretowego	III
370	Wyrób papieru szklanego i szmirglowego	II

		Klasa niebezpieczności
	Wyrób tutek papierowych:	
371	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
372	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
	Fabryki torebek papierowych:	
373	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
374	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
374*a*	Fabryki cygarniczek papierowych	I
375	Fabryki tapet	IV
376	Fabryki papieru woskowego i pergaminowego	IV

c) Fabryki skóry i surogatów skóry.

377	Fabryki skóry sztucznej	IV
378	Wyrób skóry	VI
	w zakładzie wiedeńskim	VII
379	Folusze skórzane	IV
379*a*	Białoskórnictwo i irchamie	IV
	Farbiernie skóry, lakiernie skóry, zakłady przyrządzania skóry (jako przedsiębiorstwa samodzielne):	
380	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
	Oznaka większej niebezpieczności: Szerokie zastosowanie maszyn.	
381	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
382	Stępy i młyny do dębnicy	IX
	Oznaka większej niebezpieczności: Używanie otwartych maszyn do darcia i krajania dębicy.	

d) Wyroby ze skóry i surogatów skóry.

	Wyrób towarów rymarskich i siodlarskich:	
384	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
385	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
	Wyrób towarów kaletniczych i towarów drobiazgowych skórzanych:	
386	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
387	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B

e) Towary gumowe i gutaperkowe.

	Fabryki towarów gumowych i gutaperkowych:	
389	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
390	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
390*a*	Naprawa obręczy pneumatycznych, przykryw chroniących od pośliźnięcia i innych towarów gumowych	II
	Fabryki towarów gumowych tkanych:	
391	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
392	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B

Grupa XI.

Materyały drewniane i snycerskie.

a) Wyroby z drzewa.

393	Zakłady rozdrabniania drzewa opałowego	XII
394	Tartaki pojedynczej konstrukcyi, nie używające pił kołowych	IX
395	Tartaki pojedynczej konstrukcyi, używające pił kołowych	XII
396	Tartaki (wraz ze wszystkiemi robotami na miejscu)	XI
	w zakładzie lwowskim	X
	Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytułach 395 i 396: Używanie pił o podwójnych ostrzach doprowadzających samodzielnie materyał do cięcia.	

		Klasa niebezpieczności
397	Tartaki połączone ze ścinaniem drzewa i transportem jego	XII
	w zakładzie lwowskim	XI
397*a*	Ścinanie i transport drzewa (jako przedsiębiorstwo poboczne), ładowanie drzewa, także w połączeniu ze składami drzewa	XII
398	Wyrób drzewa do szczotek z używaniem motorów	XII
399	Piły kołowe (jako przedsiębiorstwa samodzielne)	XII
399*a*	Piły taśmowe (jako przedsiębiorstwa samodzielne)	IX
	Tokarnie, snycernie, fabryki lasek:	
	Przedsiębiorstwa używające motorów:	
400	używające pił kołowych	VI
401	nie używające pił kołowych	III
	Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytule 400 i 401: Mniejsze zastosowanie motorów.	
402	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
403	Zakłady przyrządzania drzewa tokarskiego, używające motorów	VIII
	Wyrób beczek:	
404	Przedsiębiorstwa używające motorów	VIII
405	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	IV
	Wyrób szpuntów do beczek, przedsiębiorstwa używające motorów:	
406	używające pił kołowych	XI
407	nie używające pił kołowych	VI
	Fabryki towarów drewnianych drobiazgowych i galanteryjnych:	
408	Przedsiębiorstwa używające motorów	IX
409	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
	Wyrób drewnianych towarów rzniętych, a mianowicie:	
410	Wyrób klepek i den do beczek, z użyciem motorów	XII
410*a*	Wyrób desek do den beczkowych	X
410*b*	Wyrób fornirów	IX
410*c*	Wyrób listew drążonych, także zakłady wiórników do drzewa, zakłady krajania drzewa i zakłady frezowania drzewa	XII
411	Wyrób sztyftów drewnianych, przedsiębiorstwa używające motorów	VIII
	Wyrób wełny drzewnej:	
412	Przedsiębiorstwa używające maszyn do rozdrabniania drzewa	X
413	Przedsiębiorstwa nie używające maszyn do rozdrabniania drzewa	V
414	Zakłady napawania drzewa	IX
415	Stolarnie wyrabiające paki, używające motorów	XI
416	Fabryki paczek (pudełek), używające motorów	VII
417	Fabryki korku	I
	Wyrób sprzętów:	
418	Przedsiębiorstwa wyrobu sprzętów z giętego drzewa	V
419	Przedsiębiorstwa wyrobu urządzeń do mieszkań (przy robotach stolarskich, tapicerskich, rzeźbiarskich, pozłotniczych itd.):	
	1. Stolarstwo według klasyfikacyi niebezpieczności, przepisanej dla „stolarni“.	
	2. Inne roboty (tapicerskie, rzeźbiarskie, pozłotnicze itp.)	I
	Zaliczenia całego przedsiębiorstwa dokonać należy według norm, przepisanych dla przedsiębiorstw mieszanych.	
420	Stolarnie wyrabiające modele	VIII
421	Fabryki ram i listew złotych	IV
	Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejszy lub większy zakres obrabiania drzewa maszynami.	

Klasa niebezpieczności

422 Fabryki storów i żaluzyi VIII
423 Wyrób gontów z użyciem motorów XII
424 Fabryki kopyt do obuwia i obcasów IX
Stolarnie używające motorów przy zupełnem oddzieleniu maszynowego obrabiania drzewa od ręcznego:
425 Przedsiębiorstwa, w których przypada na maszynowe obrabianie drzewa najwyżej 15 procent sumy wypłacanych zarobków VIII
425 *a* Przedsiębiorstwa, w których przypada na maszynowe obrabianie drzewa więcej jak 15 procent sumy wypłacanych zarobków XI
w zakładzie wiedeńskim IX

Tytuły 425 i 425 *a* mają zastosowanie tylko pod następującymi warunkami: Zupełne oddzielenie pracowni i wejść u obydwóch działów przedsiębiorstwa, zakaz wstępu do hali maszynowej robotnikom stolarstwa ręcznego, prowadzenie oddzielnych list zarobkowych dla obu działów przedsiębiorstwa. Zarobki robotników zatrudnionych przy transporcie materyałów do hali maszynowej i z hali maszynowej należy zaliczać do działu maszynowego obrabiania drzewa.

Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejszy lub większy zakres obrabiania drzewa maszynami. Normalny zakres obrabiania drzewa maszynami należy przyjąć przy tytule 425 wówczas, jeżeli około 10 procent sumy zarobków, przy tytule 425 *a* wówczas, jeżeli 20 do 25 procent sumy zarobków przypada na obrabianie drzewa maszynami.

425 *b* Stolarnie używające motorów bez zupełnego oddzielania maszynowego obrabiania drzewa od ręcznego XI
w zakładzie wiedeńskim X

Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejszy, względnie większy zakres obrabiania drzewa maszynami.

426 Stolarnie nie używające motorów III
427 Stolarnie wyrabiające puzdra zegarowe, oraz wyrób skrzynek telefonicznych tudzież skrzynek na aparaty fotograficzne itp. VI
Zakłady kołodziejskie oraz wyrób składowych części wozów:
Przedsiębiorstwa używające motorów:
428 używające strugarek i pił okrągłych IX
428 *a* nie używające strugarek i pił okrągłych VI
428 *b* Przedsiębiorstwa nie używające motorów IV
Wyrób drutu drewnianego na zapałki:
429 Przedsiębiorstwa używające motorów IX
430 Przedsiębiorstwa nie używające motorów II

Oznaka większej niebezpieczności przy wszystkich tytułach grupy XI *a*: Zastosowanie kanciastych wałów nożowych przy prostownicach.

Oznaka mniejszej niebezpieczności przy wszystkich tytułach grupy XI *a*: Zastosowanie dla bezpieczeństwa głowic nożowych.

b) Wyrób towarów koszykarskich i szczotek.

431 Szczotkarnie (z wyłączeniem wyrobu deszczułek do szczotek) I
432 Koszykarnie . . . . B

c) Wyroby z rogu i morskiej pianki itd.

434 Fabryki wachlarzy I
Wyrób towarów z rogu, kości słoniowej, galalitu itp.:
435 Przedsiębiorstwa używające motorów III
436 Przedsiębiorstwa nie używające motorów . . . . B
Fabryki guzików rogowych, guzików z orzecha kamiennego i z perłowej macicy:
437 Przedsiębiorstwa używające motorów II
438 Przedsiębiorstwa nie używające motorów . . . . B
Wyroby z morskiej pianki i bursztynu:
439 Przedsiębiorstwa używające motorów I
440 Przedsiębiorstwa nie używające motorów . . . . B

Grupa XII.

Środki żywności i używki.

a) Środki żywności roślinne i zwierzęce.

		Klasa niebezpieczności
	Piekarnie i wyrób sucharów wojskowych:	
441	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
	Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejsze względnie szersze zastosowanie maszyn do mieszenia, ugniatania, krajania i taczania ciasta.	
441*a*	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	III
442	Fabryki czekolady i kandyzów	III
	Fabryki konserw (z wyłączeniem wyrobu puszek):	
443	konserwy roślinne	IV
444	konserwy mięsne	III
445	Fabryki cukru gronowego i syrupu	V
446	Wędlinarnie i fabryki kiełbas, przedsiębiorstwa używające motorów	VIII
446*a*	Rzeźnie	V
	Suszarnie owoców:	
447	Przedsiębiorstwa używające motorów	VI
448	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
449	Młyny korzenne	VII
	Zakłady palenia kawy:	
450	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
451	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
	Fabryki surogatów kawy (fabryki cykoryi i kawy figowej):	
452	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
453	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
454	Zakłady sortowania kawy	II
455	Mleczarnie (wyrób masła i sera)	IV
	Oznaki mniejszej niebezpieczności: Nieużywanie własnych wozów; nieużywanie flaszek szklanych.	
	Oznaka większej niebezpieczności: Używanie przeważnie własnych wozów.	
456	Tłocznie do owoców	VII
457	Fabryki cukru surowego	VI
458	Fabryki musztardy	II
459	Fabryki dekstryny i krochmalu (także fabryki sago i surogatów gumy)	VII
	Fabryki towarów z ciasta:	
460	Przedsiębiorstwa używające motorów	X
	Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejsze względnie większe zastosowanie maszyn do taczania, ugniatania i mieszenia ciasta.	
461	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
462	Wyrób towarów cukrowych, cukiernie	II
463	Rafinerye cukru	VII

b) Napoje.

464	Gorzelnie: rolnicze po myśli § 7. ustawy z dnia 20. czerwca 1888, Dz. u. p. Nr. 95, zmienionego cesarskiem rozporządzeniem z dnia 17. lipca 1899, Dz. u. p. Nr. 120, oraz gorzelnie, przy których podatek spożywczy oblicza się według objętości kotłów (według zawartej umowy) i ryczałtowo według wydatności aparatu	VII
466	Browary i połączone z nimi słodownie	VII
467	Zbiórka lodu	X
	Wyrób octu:	
468	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
469	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	IV

		Klasa niebezpieczności
469*a*	Napełnianie flaszek piwem wraz z rozsyłką	VII

Oznaka mniejszej niebezpieczności: Nieużywanie własnych wozów.
Oznaka większej niebezpieczności: Transportowanie piwa w beczkach.

469*b*	Hotele i oberże	I
469*c*	Zakłady lecznicze (w razie przyjmowania kuracyuszy w gospodę)	I
469*d*	Kawiarnie	A
470	Przedsiębiorstwa piwniczne	VII
471	Fabryki lodu sztucznego, oraz urządzenia do oziębiania	IX
	Fabryki likierów i nalewek:	
472	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
473	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	III
474	Fabryki słodu	V
	w zakładzie berneńskim	IV
475	Napełnianie i wysyłka wód mineralnych i termicznych, także wyrób sztucznych wód mineralnych	IV
476	Wyrób drożdży prasowanych i płóczkarnie drożdży piwnych	IV
477	Wyrób wody sodowej i limonad	IX

Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytułach 475 do 477: Nieużywanie własnych wozów.

478	Fabryki spirytusu przemysłowe (przemysłowe gorzelnie, fabryki drożdży spirytusowych i prasowanych, rafineryi spirytusu)	VI
481	Zakłady hydrauliczne (bez zakładania rur i instalacyi)	V

c) Tytoń.

482	Fabryki tytoniu	A

Grupa XIII.

Odzież i czyszczenie.

a) Odzież.

483	Fabryki fezów	I
	Fabryki rękawiczek:	
484	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
485	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
486	Fabryki kapeluszy (wraz z wyrobem modeli kapeluszowych i przerabianie ich na kapelusze)	II
	Pracownie ubierania kapeluszy:	
487	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
487*a*	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
	Wyrób odzieży (tandeciarstwo):	
488	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
489	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
	Fabryki gorsetów:	
492	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
493	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
	Fabryki obuwia:	
494	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
	w zakładzie berneńskim	III
495	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B

Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytułach 494 i 495: Nieużywanie maszyn do wytłaczania.

		Klasa niebezpieczności
	Fabryki kapeluszy słomianych:	
496	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
497	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
	Fabryki bielizny:	
498	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
499	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B

Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytułach 498 i 499: Istnienie zupełnie odpowiednich urządzeń ochronnych przy maszynach do prasowania (glansowania).

b) Czyszczenie.

500	Zakłady kąpielowe	IV
501	Zakłady czyszczenia pierza pościelowego	IV
502	Zakłady czyszczenia chemicznego	IV
503	Farbienie piór	I
504	Czyszczenie i przechowywanie kobierców, mebli itp.	III
505	Zakłady prania i czyszczenia bielizny	VI
505*a*	Pralnie bielizny z zastosowaniem wody (bez maszyn do prasowania i maglów)	IV

Grupa XIV.

Budowle i budowy.

a) Przedsiębiorstwa budownicze.

	Bagrowanie:	
506	Bagrownice suche	VII
507	Bagrownice okrętowe	VIII
508	Przedsiębiorstwa wiertnicze	X

Oznaka mniejszego niebezpieczeństwa: Przedsiębranie tylko robót ręcznych.

509	Pogłębianie szybów	XII
510	Budowa mostów (jako przedsiębiorstwo samodzielne) z wyłączeniem montowania żelaznych mostów	X
511	Budowa kanałów (kanały drogowe itp.)	VIII

Oznaka mniejszej niebezpieczności: Wykonywanie robót w niewielkiej głębokości, o ile nie stosuje się rozsadzania i o ile materyału skopanego nie odwozi się kolejkami.

Oznaki większej niebezpieczności: Wykonywanie robót w większej głębokości, o ile większemu niebezpieczeństwu zasypania nie da się zapobiedz; stosowanie rozsadzania w większym zakresie; roboty w celu kopania materyału wykonywane w podobny sposób jak przy wydobywaniu kamieni w łomach; roboty podziemne.

512	Roboty około tam i roboty ziemne w ogólności	VIII
	w zakładzie wiedeńskim i praskim	IX

Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Jak przy budowie kanałów.

513	Roboty około burzenia (jako przedsiębiorstwa samodzielne)	XII
514	Roboty około drenowania (jako przedsiębiorstwa samodzielne)	III
515	Budowa kolei żelaznych (z wyłączeniem budowy tunelów i dobywania kamieni poza obrębem toru oraz dowozu kamieni)	IX
	w zakładach praskim i lwowskim	X
	w zakładzie grackim	VIII

Oznaki mniejszej niebezpieczności: Niewielka głębokość wcięć i niskie wały; wykluczenie rozsadzania; transport jedynie ręczny lub dwukołowymi wózkami.

Oznaka większej niebezpieczności: Budowy kunsztowne a szczególnie stawianie murów z kamieni nieociosanych.

		Klasa niebezpieczności
516	Ustawianie i rozbieranie konstrukcyi żelaznych, mostów żelaznych, ciężkich maszyn i przyrządów	XII
517	Roboty portowe	VIII
518	Budownictwo lądowe	VIII
	w zakładzie grackim	VII
	w zakładzie tryesteńskim i lwowskim	IX
519	Budowa dróg	VIII
519*a*	Budowa dróg (naprawa) przy zastosowaniu walców parowych	VI
520	Budowa tunelów	XI
	Budownictwo wodne (z wyłączeniem dobywania i dowozu kamieni):	
521	Regulacya Dunaju	X
522	Regulacya innych większych i mniejszych rzek	VII
	w zakładzie praskim	VIII
522*a*	Regulacya potoków	VI

Oznaki mniejszej niebezpieczności: Nieużywanie bagrów i kolejek; roboty w miękkim gruncie bez niebezpieczeństwa zasypania i bez stawiania murów wielkich rozmiarów.

523	Zabudowywanie dzikich potoków	VI
524	Wszelkie inne budowle wodne (budowa jazów, szluz, budowle do ochrony brzegów, kanały, pogłębienia itp.): podług klasyfikacyi niebezpieczności, ustanowionej dla tytułów 521, 522, 522*a*, 523 według tego, czy budowle te wykonywane są na Dunaju, innych większych lub mniejszych rzekach, strumieniach lub dzikich potokach.	
525*a*	Budowa tam celem zamknięcia dolin	X

Oznaka mniejszej niebezpieczności: Budowa tam ziemnych w większym zakresie.

524*b*	Budowa dróg wodnych	VIII

b) Przemysł budowlany.

525	Studniarze	XII
526	Pokrywacze dachów	XII
527	Murarze	VIII
	w zakładzie grackim	VII
	w zakładach tryesteńskim i lwowskim	IX
528	Kamieniarze (podług klasyfikacyi niebezpieczności, przepisanej dla „zakładów kamieniarskich“, grupa IV *c*).	
529	Sztukaterzy	VII
530	Cieśle używający maszyn do obrabiania drzewa	XI
531	Cieśle nie używający motorów	X

c) Przemysł pomocniczy w budownictwie.

532	Lakiernicy	VIII
533	Malarze szyldów i napisów	I
533*a*	Pozłotnicy	I

Oznaka mniejszej względnie większej niebezpieczności przy tytułach 533 i 533 *a*: Mniejszy względnie większy zakres robót przy budowach.

534	Szklarze budowlani	IX
535	Ślusarze budowlani	VIII
537	Blacharze budowlani	XII
539	Stolarze budowlani	VII
540	Układający posadzki	V
540*a*	Budujący młyny	X
541	Zaprowadzanie przewodów gazowych, wodociągów i urządzeń do ogrzewania	VII
542	Kaflarze (zdunie)	II

		Klasa niebezpieczności
543	Zakłady do wypożyczania wiszących rusztowań	XI
544	Brukarze	VI
544 *a*	Asfaltnicy	VIII
544 *b*	Układanie sztucznych płyt oraz bruków z terrazzo, marmuru granitowego, betonu itp.	III
545	Tapicerzy	II
546	Zaprowadzanie telegrafów, telefonów, urządzeń sygnałowych, przewodów dla elektrycznego oświetlenia i przenoszenia siły	VII
547	Malarze pokojowi	V

Klasy niebezpieczności przy tytułach 532, 534, 535, 537, 539, 541 i 546 przeznaczone są dla przedsiębiorstw, w których nie są ubezpieczone również roboty warsztatowe.

d) Konserwacya budynków.

548	Zawodowe straże pożarne	IV
549	Czyściciele kanałów i ścieków	VIII
550	Kominiarze	III
551	Przedsiębiorstwa czyszczenia okien, bram wjezdnych, mieszkań itp.	IX
552	Przedsiębiorstwa czyszczenia ulic	V

Grupa XV.

Przemysł poligraficzny. Teatry.

a) Przemysł poligraficzny.

	Drukarnie i litografie; drukarstwo różnobarwne i kunsztowne:	
553	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
554	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
555	Wyrób obrazków światłodrukowych i świetlnych, zakłady fotochemigraficzne	I
556	Fabryki kart do grania	B

b) Teatry.

557	Przedsiębiorstwa teatralne	II
558	Kinematografy	I
559	Zakłady wypożyczania film	II

Grupa XVI.

Żegluga morska.

a) Przedsiębiorstwa ruchu statków morskich
(z wyjątkiem takich, które stanowią przynależność innego statku).

	Statki, przeznaczone do żeglugi dalekiej	
560	Parowce	VIII
561	Żaglowce (o pojemności ponad 50 ton brutto)	VIII
	Statki, przeznaczone do wielkiej żeglugi nadbrzeżnej	
562	Parowce	VII
563	Żaglowce (o pojemności ponad 50 ton brutto)	VII
	Statki, przeznaczone do małej żeglugi nadbrzeżnej	
564	Parowce	VII
565	Żaglowce (o pojemności ponad 50 ton brutto)	VII
566	Łodzie motorowe	VII

Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytułach 560 do 566: Urządzenie statku do służby pasażerskiej, w którym to wypadku rozstrzygające znaczenie ma mniejsza lub większa ilość personalu, zatrudnionego w służbie przy kajutach i w kuchni.

		Klasa niebezpieczności
	Jachty	
567	poruszane parą	VII
568	poruszane motorem	VII
569	poruszane żaglami	VII
	Statki o pojemności nie wyższej jak 50 ton brutto (nie poruszane parą ani innym motorem)	
570	do przewozu osób	V
571	do służby frachtowej	VI
	Statki, służące do szczególnych celów (bez względu na wielkość i środki napędowe)	
572	Statki do służby portowej i nadzorczej, do wypraw naukowych, statki szkolne itd.	VI
573	Okręty holownicze	VIII
574	Barki parowe	VIII
575	Łodzie lichtonowe	VIII

b) Inna służba okrętowa.

576	Utrzymywanie porządku na statkach, roboty koło wyposażenia i koło rozbierania	VIII
577	Ładowanie i wyładowywanie (wraz z pobieraniem materyałów opałowych)	XII
578	Przytwierdzanie linami	VI

c) Przedsiębiorstwa pokrewne.

579	Doki pływające, żórawie pływające, pływające kafary itp.	VIII
580	Służba udzielania ratunku i pomocy w niebezpieczeństwie na morzu	VII
581	Strzeżenie, oświetlanie i utrzymywanie w należytym stanie wód krajowych, służących do ruchu morskiego	VI